

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ВИСОКА ШКОЛА ЗА ВАСПИТАЧЕ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА

Број 1499/2

26.12.2016. године

А Л Е К С И Н А Ц

На основу члана 11. став 1. тач. 1. и 13. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 76/05, 100/07, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15, 68/15 и 87/2016), и тачке 1. Основа за кодекс о академском интегритету на високошколским установама Савет Високе школе за васпитаче струковних студија из Алексинца на седници одржаној 26.12.2016. године, доноси

КОДЕКС О АКАДЕМСКОМ ИНТЕГРИТЕТУ

Члан 1.

Кодексом о академском интегритету (у даљем тексту: Кодекс) уређују се морална и професионална начела којих се мора придржавати академско и друго особље и студенти, у циљу очувања и унапређења достојанства и угледа Високе школе за васпитаче струковних студија у Алексинцу, сходно њеној мисији, као и поступак за случај повреде тих начела.

Кодекс представља заједнички систем вредности, доминантни модел професионалног понашања академског и другог особља. Он посебно промовише начела научне честитости.

Кодексом се не ограничава људска и академска слобода, већ наглашава цивилизовани однос између свих припадника високошколске заједнице и одговорно остваривање права и извршавање обавеза у истраживачком и наставном раду.

Прихватајући етичка начела, академско и друго особље се обавезује да ће их доследно поштовати увек и искључиво у интересу Школе, свога угледа и достојанства, као и студената и свих осталих лица са којима сарађују.

I Основна начела

Члан 2.

А. Начело једнакости

Школа сваком члану академске заједнице мора осигурати уживање свих људских права која се остварују унутар академске заједнице те поштовање права зајамчених Уставом и законима Републике Србије.

Права чланова академске заједнице могу се ограничiti само ради остварења права других чланова академске заједнице и опште јавности, у складу с циљевима Школе у мери у којој је то потребно.

Б. Начело поштовања интегритета и достојанства личности

Члан 3.

Сви чланови академске заједнице требају бити поштовани као личности у складу са зајамченим правима на живот, интегритет и достојанство.

Свим члановима академске заједнице мора бити осигурано право на приватност.

В. Начело аутономије истраживачког, уметничког и наставног рада

Члан 4.

Сви чланови наставног особља Школе имају право аутономног деловања у Школи у границама свога статуса и у складу с циљевима Школе.

Свим запосленима у Школи треба признати право на несметан професионални развој и усавршавање у складу с личним могућностима и плановима, у мери у којој се притом не нарушава исто право друге личности.

Школа је дужна да се стара да се за остварење овога права осигурају одговарајући услови.

Сви запослени имају обвезе и одговорности према другима у смислу поштеног, искреног и непристраног понашања ради остваривања заједничког циља Школе.

Г. Начело једнакости и правичности

Члан 5.

Сви запослени у Школи треба да се понашају у складу с начелом једнакости и правичности на начин који искључује сваку дискриминацију, злостављање, узнемиривање или искоришћавање.

Школа је дужна да омогући услове за остваривање начела једнакости и правичности.

Запослени не смеју злоупотребити свој ауторитет и не смеју допустити да лични интереси и односи утичу у ситуацијама које могу утицати на могућност објективног одлучивања, етичкога и професионалног обављања радних обвеза.

Свим запосленима треба осигурати једнаке услове остваривања професионалних обвеза, исказивања интелектуалних способности и напредовања.

Д. Право на академску слободу

Члан 6.

Основне вредности за које се Школа залаже су: поштење, академска слобода и одговорност, међусобно уважавање и људско достојанство, одговорност установе и универзитетских јединица.

Школа признаје академску слободу у процесу наставе, научног истраживања, и уметничког рада. Чланови академске заједнице у својим истраживањима требају бити вођени идејом слободе научног и уметничког стваралаштва да извршавају своје право испитивања и критиковање друштвених вредности и структура у духу одговорног, објективног и поштеног трагања за истином и стицања и дистрибуције знања.

Школа треба да заштити све чланове академске заједнице од сваког покушаја сужавања, ограничавања или ускраћивања те слободе.

Школа подстиче слободу мишљења и изражавања као основну вредност у свим сегментима рада Школе.

Ђ. Начело професионалности

Члан 7.

Од запослених се очекује да одговорно, савесно, професионално и етички беспрекорно испуњавају све своје обvezе према студентима, колегама и осталим запосленима у Школи.

У раду запослени спроводе начело објективности, непристраности, коректности, дијалога и толеранције.

Обвеза запослених је поштовање критеријума стручности је да се у складу с тиме стално стручно усавршавају у свом професионалном подручју и да утемељују стручно усавршавање на доступним чињеницама, искључујући предрасуде било које врсте.

Сви запослени треба да одржавају и подстичу сарадњу у професионалним односима и настоје да најефикасније употребљавају школске ресурсе да би побољшљали процес наставе и рада у Школи и смањили губитке и трошкове увек кад је то могуће.

Од свих чланова академске заједнице очекује се деловање у духу заједничких циљева као и учешће у свим ваннаставним делатностима које неће бити у сукобу с њиховим професионалним обвезама у Школи, нити наносити штету тим обвезама, као ни угледу Школе.

Вербална и невербална комуникација чланова академске заједнице треба да буде у складу с њиховим задацима и улогом у друштву.

Академско особље дужно је да својим ауторитетом заступа позитивне академске вредности и да их преноси на ширу друштвену заједницу.

Е. Начело поштовања закона

Члан 8.

Од свих запослених очекује се поштовање свих правних прописа и правних поступака који се тичу њихових обавеза.

Академско особље не сме подстицати, прихватати или обављати послове противно угледу струке и академске заједнице.

Запослени имају право и дужност да непрекидно усавршавају и унапређују квалитет сопственог знања и стручности.

Школа подстиче и промовише јавност у прописима и деловању као основну вредност.

Припадници академског особља не смеју да врше јавну или политичку функцију како би за себе или другог обезбедили професионалну корист.

Припадници академског особља не смеју да прихватају јавну функцију било ког нивоа уколико се она супротставља принципима професионалне објективности.

Припадници академског особља не смеју користити средства за масовну комуникацију само ради промовисања своје личности.

Када иступају као приватна лица, припадници академског особља дужни су да онемогуће стварање утиска да то чине у име својих колега или академске институције.

Припадници академског особља не смеју да злоупотребљавају академски ауторитет ради остваривања личних, породичних и политичких интереса.

Од свих запослених захтева се да поштују највише еколошке норме и стандарде.

Академско особље дужно је да у случају ангажовања изван Школе свој рад остварује у складу са прописима и одлукама о сукобу интереса и ускладе га са интересима матичне школе.

Протекционизам, лобирање, уцене и притисци, мито и корупција и други облици нечасног утицања на кршење стручних критеријума и стандарда у обављању академских послова представљају најгрубљу повреду правила академског понашања.

Запослени у Школи имају дужност да отклоне сваки покушај корупције.

Припадници академске заједнице не смеју тражити поклоне, подстицати давање поклона нити примати поклоне, било за себе или за друго лице, за које постоји оправдана претпоставка да ће посредно или непосредно утицати на њихову објективност и испуњавање професионалних обавеза.

Недопуштено је користити се именом и знаком Школе за приватне делатности како би се неоправдано стварао утисак рада у име Школе.

Неприхватљив је несавестан однос према имовини Школе

Члан 9.

Наставници су дужни да:

- поштују образовне циљеве, стратегије и стандарде високошколске установе;
- обезбеде репрезентативност, релевантност, тачност, и прецизност садржаја предмета и примерену позицију предмета унутар студијског програма;
- теже постизању и преношењу квалитетних научних сазнања из своје научне области и предмета који се изводе на студијама;
- понуде свим студентима начелно исте могућности за стицање знања;
- вреднују рад студената отворено, праведно, објективно и благовремено;
- савесно провере сваки писани рад студента и да обрате посебну пажњу на то да ли тај рад садржи неки од облика неакадемског понашања из члана 18. овог Кодекса;
- обезбеде транспарентност и јавност испита и објективност оцењивања.

Члан 10.

Члановима академске заједнице није дозвољено да користе, подстичу, помажу или толеришу употребу недозвољених средстава за испуњавање предиспитних обавеза и полагање испита.

Члан 11.

Члановима академске заједнице није дозвољено да приступање испитима условљавају захтевима који нису садржани у елементима студијског програма, а посебно да намећу услове који њима доносе приватну материјалну и другу корист.

Члан 12.

Чланови академске заједнице гарантују изврност радова које објављују, као и тачност у приказивању и навођењу информација о пореклу идеја и навода којима су се у раду користили.

II Неприхватљива понашања

1. Дискриминација

Члан 13.

Недопустив је сваки облик непосредне и посредне дискриминације на основу религијске, етничке и националне припадности, расе, пола, животног стила, имовинског стања, порекла, породичног и брачног статуса, трудноће, породичних обвеза, година, инвалидности, телесног изгледа, политичког опредељења и здравственог стања.

Недозвољен је сваки облик дискриминације у поступку вредновања услова професионалног напредовања, као и у самом поступку напредовања

Искључиви критеријуми вредновања и напредовања морају бити стручност, способност и професионалне заслуге као и оспособљеност и резултати у обављању одређене врсте послова и задатака.

Сви чланови академске заједнице имају једнаке услове за напредовање на основу процене испуњености професионалних обавеза

2. Узнемиривање

Члан 14.

Забрањена је свака врста узнемиривања између чланова школске заједнице.

Узнемиривањем се сматра свако непримерено понашање према другој особи којем је циљ или које стварно значи повреду личног достојанства, које омета њено обављање радних задатака или смањује квалитет његовог живота. Узнемиривањем се посебно сматра сваки чин, појединачан или понављан, вербални, невербални или физички, који ствара или доприноси стварању неугодних и непријатељских радних и образовних околности или који другу особу застрашује, врећа или понижава.

Неприхватљиво је свако полно узнемиравање. Полну узнемиравање специфичан је облик узнемиравања које карактерише изостанак пристанка или одбијање друге стране, а укључује понављање нежељено упућивање вербалних и физичких предлога полне природе другој особи, физичко напастовање, понављање нежељено изношење шала и опаска које су полно обожене, исмејавање које је полно обожено, излагање полно увредљивог и узнемирујућег материјала као и захтевање полних услуга у замену за одређено деловање или пропуштање са позиције ауторитета.

Уобичајена комуникација, добронамерне шале и критика као и односи полне и друге интимне природе између чланова школске заједнице који почивају на пристанку и узајамном поштовању сматрају се подручјем приватности те нису сами по себи кршење Кодекса. Треба, међутим, избегавати ситуације у којима такви односи између чланова школске заједнице могу довести до кршења правила Кодекса о објективности и непристраници и сукобу интереса, посебно у односима између чланова школске заједнице који су у непосредном хијерархијском односу који укључује оцењивање туђег рада и достигнућа и одлучивање о статусу, професионалном напредовању, погодностима и наградама.

Свака особа има право да пријави узнемиравање које је починио члан школске заједнице. На особу која је одбила узнемиравање или пријавила такву врсту понашања не сме се вршити никакав притисак.

3. Предрасуде

Члан 15.

Сви чланови академске заједнице требају бити објективни и не смеју допустити да предрасуде било које врсте утичу на њихову објективност у академским, истраживачким, административним, пословним и управљачким делатностима.

Оцењивање делатности и професионалне компетенције било којег члана академске заједнице не сме се заснivati на критеријима који нису непосредно релевантни за обављану делатност или професионалне обвезе.

III Етичка правила у наставном, истраживачком и уметничком раду

1. Професионалне дужности у наставном раду

Члан 16.

Сви наставници у Школи имају седеће дужности:

- а. Да учествују на постизању и преношењу високог нивоа научних сазнања из свог предмета;
- б. Да осигурају тачност, прецизност, репрезентативност садржаја предмета и примерену позицију предмета унутар програма студија;
- в. Да настоје да студенти што делотворније постигну циљеве предмета;
- г. Да понуде истоветне могућности унапређења знања које свим студентима осигурују подједнак напредак;

- д. Да обрађују све теме на отворен, поштен и позитиван начин, а посебно теме које студенти из било којег разлога могу сматрати посебно осетљивима;
- ћ. Да доприносе интелектуалном развоју студената унутар подручја у којем се настава обавља и избегавају све делатности које би могле ометати тај развој;
- е. Да осигурају студентима вредновање њиховог рада које је ваљано, отворено, праведно и објективно;
- ж. Да осигурају транспарентност и јавност испита као и објективност оцењивања;
- з. Да поштују дигнитет својих колега и у сарадњи с њима раде у интересу напредовања студената;
- и. Да поштују образовне циљеве, стратегије и стандарде установе на којој изводе наставу у интересу развоја студената;
- ј. Да се уздржавају од сваког условљавања приступања испиту условима који нису садржани у одредбама наставног плана и програма, а посебно од наметања услова који наставнику доносе личну економску и другу корист;
- к. Да узимају у обзир мишљење и оцене студената о својој наставној компетенцији у циљу унапређивања квалитета наставног процеса.

IV Неприхватљив рад у настави

Члан 17.

Студенти су дужни да се уздржавају од преписивања, без обзира на облик вредновања студентског рада.

Преписивањем се сматра недопуштено примање и давање помоћи које има циљ да се на недопуштени начин утиче на коректност оцењивања на испитима и у другим облицима вредновања рада и резултата чланова школске заједнице.

Чланови академске заједнице не смеју да подстичу на преписивање, да га омогућивају и да га толеришу.

Ако чланови академске заједнице обављају наставу или праксу у којој учествују деца, с њима треба поступати уз уважавање меродавних стандарда и права деце. Није прихватљиво присвајати резултате рада деце (цртеже, писане саставе) или користити се њима изван редовног програма наставе без одговарајућег обавештења родитеља и без изричитог пристанка детета.

Члан 18.

У научноистраживачком и стручном раду није дозвољено:

- плагирање;
- лажно ауторство;
- измишљање и фалсификање резултата и
- аутоплагирање.

Ове забране се односе на све писане радове наставног и научног особља и студената (семинарски рад, дипломски или завршни рад, мастер рад, специјалистички рад, магистарски рад, докторска дисертација, рад у часопису, уџбеник, монографија, поглавља у зборницима и сл.).

Одговорност за кршење ових забрана сносе и припадници академске заједнице у случају несавесног и неодговорног приказивања, односно занемаривања чињеница у извештајима о наставном и научноистраживачком раду

(у рефератима за оцену докторске дисертације, избор у звање наставника или сарадника и сл.). Посебну одговорност има наставник који води студента код израде семинарских радова као и других облика писаних радова.

1. Плагирање

Члан 19.

Сваки облик плагирања радова и идеја сматра се повредом Кодекса.

Плагирање је представљање туђих идеја или туђег рада, у целини или деловима, без навођења извornог ауторства или изворника, односно противзаконито присвајање туђих интелектуалних творевина и научних резултата и њихово приказивање као својих, а нарочито:

– дословно преузимање, као и копирање из електронских, штампаних или рукописних извора текста другог аутора, односно текста урађеног од стране професионалне агенције или другог лица за потребе аутора или трећих лица – са српског или страног језика, у деловима (без обзира на обим) или у целости – без навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања преузетог дела;

– препричавање или сажимање текста другог аутора, као и текста урађеног од стране професионалне агенције или другог лица за потребе аутора или трећих лица, из електронских, штампаних или рукописних извора, са српског или страног језика, у деловима (без обзира на обим) или у целости, без одговарајућег навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања препричаног дела. Успутно навођење извornог аутора није доволјно: аутор је дужан да обезбеди да се не створи погрешан утисак да су парафразиране реченице његова идеја;

– непрецизно цитирање, које не следи правила цитирања прихваћена у датој научној, односно стручној области;

– представљање идеја других аутора као својих, без одговарајућег навођења имена аутора, односно извора из кога је текст преузет.

2. Лажно ауторство

Члан 20.

Лажно ауторство је навођење као аутора лица које није учествовало у изради рада. Чланови академске заједнице дужни су да као ауторе наводе све и само оне учеснике у процесу настајања научног, односно стручног рада који су интелектуално допринели раду. Није дозвољен ни дослух између лица укључених у израду рада, који се показује у недозвољеној сарадњи између студената, пропусту да се наведе примљена помоћ или пропусту да се прецизно поштују правила о групном раду на пројектима.

3. Измишљање и фалсифковање (кривитворење) резултата

Члан 21.

Измишљање и фалсификовање (кривотворење) резултата је деловање којим се манипулише предметом, опремом или процесом истраживања, са циљем да резултати научног истраживања буду намерно подешени или тенденциозно претумачени. Посебан облик измишљања и кривотворења резултата је несавесно и неодговорно приказивање чињеница у извештајима о наставном и научноистраживачком раду.

Сматра се да је измишљање свако намерно представљање, ширење и објављивање наводних резултата научног и истраживачког рада упркос знању о томе да научни рад и истраживање на које се позива у стварности није било спроведено

4. Аутоплагирање

Члан 22.

Аутоплагирање је поновно објављивање, у деловима или у целости, свог раније објављеног или за другу сврху искоришћеног рада као новог и оригиналног, а да није изричito наведено да је у питању већ објављен или за другу сврху искоришћен рад.

5. Измишљање и преправљање препорука

Члан 23.

Измишљање и преправљање препорука и погрешно представљање академских достигнућа није допуштено и озбиљно је кршење начела етичног понашања.

6. Коришћење људи и животиња у истраживању и уметничком раду

Члан 24.

Није допуштено истраживање које може да изазове ризик или физичке и психичке повреде људи, повреде животиња или околине које је могуће избећи.

У истраживању и уметничком раду потребно је примењивати начело свесног пристанка на основу одговарајуће обавештености учесника. Права и достојанство свих који учествују као испитаници и други учесници у истраживању и уметничком раду треба на одговарајући начин штитити.

Ако у активностима из става 2. учествују деца и малолетна лица, потребно је осигурати поштовање њихових права у складу с меродавним правилима и стандардима.

7. Примање поклона и других добара

Члан 25.

Чланови академске заједнице не смеју тражити поклоне, да подстичу давање нити примање икаквих поклони, било за себе или за другу особу, за које постоји претпоставка да ће посредно или непосредно утицати на њихову објективност, испуњавање професионалних обавеза те поштовање професионалних права и дужности.

Обавеза је чланова академске заједнице да отклањају сваки покушај корупције и да пријаве сваки такав случај, у складу са законом.

8. Сукоб интереса

Члан 26.

Сукоб интереса је ситуација у којој приватни интерес члана академске заједнице или приватни интерес са њим повезаног лица утиче или може да утиче на законито и непристрасно обављање професионалних обавеза (доношење професионалних одлука или предузимање професионалних радњи) и академских дужности од стране члана академске заједнице.

Приватни интерес је било каква корист или погодност за члана академске заједнице или са њим повезаног лица.

Повезана лица су лица која се са чланом академске заједнице налазе у посебном односу заснованом на браку или ванбрачној заједници, крвном сродству у правој линији, односно у побочној линији закључно са другим степеном сродства, тазбинском сродству закључно са другим степеном сродства, односу заснованом на усвојењу, односу кумства, близког пријатељства или интимне везе, као и сва друга лица која се према другим основама и околностима могу сматрати интересно повезаним са чланом академске заједнице.

Чланови академске заједнице не смеју радњама и активностима које произистичу из обављања њихових професионалних обавеза и академских дужности са собом повезана лица стављати у повлашћен положај у односу на друга лица.

9. Транспарентност и поверљивост

Члан 27.

Школа подстиче и промовише транспарентност у прописима и деловању као једну од основних вредности. Сва правила и одредбе којима се дефинишу права и обвезе чланова академске заједнице требају бити прецизни, јасни и доступни.

Сви чланови академске заједнице требају уважавати ту вредност транспарентности и доступности критеријума и поступака евалуације испуњавања професионалних обвеза (испити, уписи, професионално напредовање и сл.).

Сви чланови академске заједнице који на основу свог положаја у Школи располажу подацима са статусом поверљивости требају да штитије тајност таквих података. Подацима са статусом поверљивости сматрају се подаци чија тајност произистиче из потребе заштите права чланова академске заједнице и који су законом, општим актима Школе или одлуком надлежног органа донесеном на основу тих прописа проглашени поверљивим. Не допушта се откривање поверљивих података другим члановима академске заједнице као ни било којој другој страни осим ако је такво откривање део уобичајеног обављања после у Школи или ако постоји законска и професионална обвеза да се такве информације објаве.

V Право и дужност континуираног усавршавања и целоживотног образовања

Члан 28.

Сви чланови академске заједнице имају право и дужност непрекидно да се усавршавају и унапређују квалитет властитих знања и стручности.

Чланови академске заједнице планирају, спроводе и извештавају о својим научним истраживањима, истраживачким радовима и наставним делатностима у складу с прихваћеним стандардима наставне компетентности.

VI Професионално напредовање

Члан 29.

Процена успешности остваривања професионалних обавеза и професионалне компетенције било којег члана академске заједнице треба бити објективна и непристрана као и заснована на унапред дефинисаним и транспарентним критеријумима.

Сваки члан академске заједнице треба да заснива своје уверење о условима напредовања других чланова искључиво на критеријима који су непосредно релевантни за обављану делатност или професионалне обавезе, односно на показаној стручности, таленту, професионалним заслугама и резултатима у обављању прописане врсте радних задатака.

Ако више кандидата у једнаком степену испуњава постављене професионалне услове, приликом запошљавања и унапређивања треба узети у обзир и потребу да се на примерен начин истакну интереси социјалне групе која је у датом подручју заступљена.

Сваки облик непосредне или посредне дискриминације у поступку евалуације услова професионалног напредовања те у самом поступку напредовања сматра се недопустивим.

Школа треба свим члановима академске заједнице да осигура једнаке услове напредовања на основу испуњавања професионалних обвеза и да створи услове за подмлађивање научне, уметничке и наставне заједнице.

Унутар тих услова, професионална је одговорност наставника да се брине о подмлађивању научне, уметничке и наставне заједнице и да подстиче напредовање и осамостаљивање млађих наставника и чланова академске заједнице.

VII Јавно наступање

Члан 30.

Школа је свесна своје друштвене одговорности и подржава право чланова академске заједнице на јавно наступање и слободу изражавања што укључује наступе пред публиком, на радију и телевизији, изражавање својих схватања у новинама, књигама и часописима, као и друге облике деловања за добробит заједнице.

Чланови академске заједнице с вишим академским звањем или професионалним статусом не смеју да забрањују нити да ограничавају јавне

наступе члановима заједнице с низом академским степеном или професионалним статусом, нити тај наступ било чиме да условљавају.

Чланови академске заједнице који су овлашћени да јавно иступају у име Школе морају јасно истакнути да заступају ставове Школе. У свим облицима јавних иаступања и деловања у којима чланови академске заједнице представљају Школу очекује се поступање у складу с највишим етичким и професионалним стандардима.

VIII Одговорност према академској заједници

Члан 31.

Професионалне делатности члanova академске заједнице требају што је више могуће да доприносе остварењу задатака Школе.

Чланови академске заједнице требају се бринути о интересима Школе у духу академске слободе - испитивања, аргументоване расправе, критике, толеранције, одговорног и поштеног трагања за оптималним решењима. У том смислу не одобрава се:

- а. намерно ометање делатности које Школа спроводи или подржава ради остварења задатака дефинисаних кроз слободну и аргументовану расправу;
- б. било која врста деловања (лобирање, злоупотреба позиције ауторитета и сл.) којој је циљ стварање повлашћене позиције појединача и групе на штету објективних професионалних критеријума;
- в. несавестан однос према имовини Школе, онемогућивање или отежавање осталим члановима академске заједнице да се користе том имовином;
- г. употреба школске имовине за личне, комерцијалне, политичке, верске, друштвене и друге ненаставне сврхе без посебног одобрења;
- д. подстицање других члanova академске заједнице у непоштовању Школских правила;
- ђ. намерно представљање личних ставова као службених ставова ради стицања личне користи;
- е. коришћење именом или логом Школе за приватне делатности како би се неоправдано створио утисак школског ауторитета.

IX Остварење Етичког кодекса

1. Етичка комисија

Члан 32.

У поступку утврђивања неакадемског понашања учествују:

- етичка комисија, коју је дужна да образује високошколска установа;
- стручни орган високошколске установе;
- стручна комисија, коју, на предлог етичке комисије, образује стручни орган високошколске установе ради утврђивања чињеничног стања и давања предлога за даље поступање;

– орган пословођења високошколске установе, који је дужан да се стара о спровођењу поступка утврђивања неакадемског понашања у предвиђеним роковима;

– Комисија за професионалну етику.

Сви учесници у поступку утврђивања неакадемског понашања дужни су да поштују етичке стандарде предвиђене Кодексом, а у случају повреде тих стандарда подлежу одговорности.

Члан 34.

Етичка комисија Школе (у даљњем тексту: Етичка комисија) утврђује одговорност и изриче мере за повреду моралних и професионалних начела утврђених Етичким кодексом Школе.

Рад Етичке комисије је јаван, осим ако суд одлучи да постоје разлоги за искључење јавности.

Етичка комисија у обављању функције је независна и одлучује на основу овог Кодекса.

Члан 35.

Етичку комисију именује директор на предлог Савета, на рок од четири године.

Етичка комисија има пет чланова, од којих је три из реда наставника, по један члан из реда студената и један члан из редова ненаставног особља Школе.

Етичка комисија бира председника и заменика из редова својих чланова.

Члан 36.

Председник Етичке комисије сазива седницу Комисије, председава седницом и обавља друге послове утврђене овим Кодексом. Заменик председника Етичке комисије има права и обавезе председника Етичке комисије у његовој одсутности и помаже му у раду.

Члан 37.

Етичка комисија, доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова комисије.

2. Покретање поступка

Члан 38.

Поступак пред Етичком комисијом покреће се захтевом.

Захтев за утврђивање неакадемског понашања (у даљем тексту: захтев) могу поднети запослени у Школи, студенти и друга физичка лица (у даљем тексту: акузатори), као и органи и тела високошколских установа и научноистраживачких организација, када постоји основана сумња да је рад другог лица настао као резултат неког од облика неакадемског понашања.

Захтев мора бити образложен и мора да садржи доказе који указују на неакадемско понашање.

Захтев мора да садржи личне податке и потпис подносиоца захтева, с тим да су ту подаци поверљиви, уколико подносилац то затражи.

Захтев се подноси етичкој комисији високошколске установе у којој је лице против кога се подноси захтев запослено или је било запослено, завршило студије, односно одбранило рад (у даљем тексту: матична установа).

У случају коауторства наставно-научних радника из две установе или већег броја установа, поступак се спроводи у високошколској установи која остварује већи удео у средствима којима се финансира пројекат у оквиру којег је настао рад чији је интегритет предмет поступка, а ако рад није резултат пројекта, у установи коју, између инволвираних, по хитном поступку одреди Ректорски савет КОНУС-а, односно КАССС.

3. Претходно разматрање предлога

Члан 39.

Предлог претходно разматра председник Етичке комисије, испитујући његову подобност за утврђивање етичке одговорности трудећи се да идентификује моралне аспекте дела или стања поводом којег је предлог поднет.

Уколико се установи да нема основа за примену елемената Кодекса, поступак ће се обуставити и о томе обавестити предлагач.

4. Првостепени поступак

Члан 40.

Првостепени поступак води се пред Етичком комисијом.

Ако је предлог неразумљив или не садржи све што је потребно да би се по њему могло поступити, председник првостепене Етичке комисије ће подносиоца поучити и помоћи му да предлог исправи, односно допуни, и у ту сврху може га позвати или му вратити поднесак ради исправке.

Кад се врати предлог подносиоцу ради исправке или допуне, одредиће се рок за поновно подношење предлога.

Сматраће се да је предлог повучен ако не буде враћен у одређеном року, а ако буде враћен без исправке, односно допуне, одбациће се.

Не сматра се неуредним предлог ако његов недостатак не представља сметњу за даље поступање ради остварења циља одређеног предлогом.

Члан 41.

Ако је захтев уредан, етичка комисија у року од осам дана од дана његовог пријема доставља захтев лицу против кога је поступак покренут, ради писаног изјашњења у року од наредних 15 дана. Достављање је могуће и путем електронске поште.

Уколико етичка комисија закључи да лице против кога је поступак покренут избегава да прими захтев, односно да се о њему изјасни, донеће, у року не краћем од 25 и не дужем од 30 дана од дана када јој је захтев достављен, закључак да постоји основана сумња на постојање неакадемског понашања.

Члан 42.

У случају да је сумња на постојање неакадемског понашања неоснована, захтев се одбија. Етичка комисија у процесу одбијања је дужна да размотри да ли одбијена пријава садржи елементе лажне, односно шиканирајуће пријаве и ако процени да за то постоји сумња, може да покрене поступак утврђивања одговорности подносиоца захтева.

Члан 43.

Уколико постоји основана сумња на постојање неакадемског понашања, у року од осам дана од дана пријема писаног изјашњења, односно од доношења закључка у случају недостављања писаног изјашњења, етичка комисија доставља захтев стручном органу матичне установе да образује стручну комисију.

Члан 44.

Стручну комисију чине:

- два члана из одговарајуће или блиске научне области, која именује стручни орган Школе;
- један члан кога именује Школа, у складу са својим општим актом, који није запослен у матичној установи;
- један члан кога именује Национални савет за високо образовање, а који није запослен у Школи.

На својој првој наредној седници, стручни орган Школе је дужан да констатује образовање стручне комисије, да именује два њена члана и да упути захтеве надлежном органу Школе и Националном савету за високо образовање да именују по једног члана стручне комисије.

Школа и Национални савет за високо образовање дужни су да именују по једног члана стручне комисије у року од 30 дана од дана пријема захтева матичне установе, о чему обавештавају орган пословођења матичне установе.

Каснији од два дана када је орган пословођења матичне установе обавештен о именовању екстерних члanova стручне комисије сматра се даном њеног коначног образовања.

Члан стручне комисије не сме се налазити у сукобу интереса.

Орган пословођења матичне установе дужан је да одмах донесе решење о образовању и саставу стручне комисије и да га достави њеним члановима.

У саставу стручне комисије не могу да буду наставници или истраживачи који су претходно написали позитивну рецензију рада, ментор и чланови комисије за оцену и комисије за одбрану, потписници званичних извештаја, као ни акузатор.

Члан 45.

Стручна комисија може вршити процену оригиналности непосредним упоређивањем или узимајући у обзир резултате софтверске анализе, уколико оцени да је то потребно, као и друге методе и стандарде, сходно специфичности

научне области (увид у истраживачку документацију, као и увид у прикупљену, односно коришћену грађу и сл.).

Стручна комисија може да затражи мишљење и од ментора, чланова комисије за оцену и комисије за одбрану, рецензената, одговарајућег стручног органа високошколске установе и других стручних лица и тела.

Члан 46.

Стручна комисија у року од 60 дана од дана свог образовања доставља етичкој комисији образложено стручно мишљење. На образложени предлог стручне комисије, овај рок у изузетним случајевима може бити продужен за додатних 30 дана. У ове рокове не рачуна се период између 15. јула и 20. августа.

Стручна комисија може, у свакој фази свога рада, да органу пословођења Школе упути образложени предлог да суспендује лице против кога је поступак покренут до окончања тог поступка.

Члан 47.

На основу стручног мишљења стручне комисије и писаног изјашњења лица за које постоји основана сумња да се неакадемски понашало, етичка комисија у року од 15 дана од дана достављања стручног мишљења саставља Извештај са мишљењем и доставља га органу пословођења матичне установе.

Етичка комисија може да органу пословођења матичне установе упути образложени предлог да суспендује лице против кога је поступак покренут до окончања тог поступка.

Члан 48.

Уколико утврди постојање неакадемског понашања, етичка комисија може у оквиру Извештаја предложити и да мере за повреду Кодекса буду изречене ментору, рецентима и члановима комисије за писање извештаја о наставном и научноистраживачком раду.

Уколико етичка комисија утврди да није било повреде академског интегритета и да се пријава претежно заснива на неистинитим наводима, односно да садржи шиканирајуће елементе, покренуће поступак утврђивања одговорности акузатора.

Члан 49.

Извештај етичке комисије органу пословођења матичне установе одмах доставља стручном органу, ради одлучивања.

Стручни орган доноси одлуку по извештају етичке комисије на првој наредној седници.

На основу одлуке стручног органа којом је утврђено неакадемско понашање, орган пословођења у року од 15 дана изриче меру за повреду Кодекса.

Изрицање мера представља израз неслагања академске заједнице са недопуштеним понашањем из Кодекса, као друштвено неприхватљивим поступањем. Мере имају за првенствени циљ безусловно ограђивање високошколске установе од наведеног понашања, као и упућивање поруке

најширој јавности да су такви облици понашања непримерени члановима академске заједнице.

Не представљају повреду академског интегритета радње проистекле из грешке иза које стоје часне намере, а која је довела до занемарљивог обима плахијата, односно аутоплахијата. Постојање грешке иза које стоје часне намере и занемарљивог обима плахијата, односно аутоплахијата мора бити образложено у извештају етичке комисије.

Члан 50.

За повреду Кодекса изричу се:

- мере за утврђено неакадемско понашање у виду плахирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплахирања;
- мере за утврђене мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања.

Члан 51.

Мере за утврђено неакадемско понашање у виду плахирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплахирања су:

- оглашавање дипломе о стеченом стручном називу ништавном. Даном оглашавања ништавности дипломе о стеченом стручном називу, лицу чија је диплома оглашена ништавном престају права и обавезе проистекле по основу стицања дипломе која је поништена. Истоветан поступак примењује се у односу на завршни, специјалистички или мастер рад.

- одузимање наставничког, односно сарадничког звања у случају ако се сазнају нове чињенице, односно појаве докази из којих произилази да у тренутку избора у звање кандидат није испуњавао услове прописане законом, односно ако се утврди да радови на основу којих је кандидат изабран у звање представљају резултат неакадемског понашања. Поступак одузимања звања покреће Директор, а спроводи се на начин који је предвиђен за стицање звања.

Коначна одлука о мери за утврђено неакадемско понашање у виду плахирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплахирања објављује се на седници Наставног већа и Савета Школе, као и на интернет страници Школе.

Члан 52.

Мере за утврђене мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања су:

- опомена;
- јавна опомена;
- јавна осуда.

Облик мере за утврђене мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања одређује се у зависности од тежине учињене повреде, штете која је нанета угледу високошколске установе, активности које је учинилац предложио да ће предузети у сврху отклањања последица повреда Кодекса и процене да ће изречена мера довољно утицати на њега да више не

врши повреде Кодекса. О облику мере за повреду Кодекса у виду мање повреде или немарног односа према обавези коректног академског понашања одлучује надлежни стручни орган.

Одлука мора садржати образложение због чега се одређено понашање сматра мањом повредом или немарним односом, а не неакадемским понашањем које повлачи мере из овог члана Кодекса.

Члан 53.

Опомена се изриче учиниоцу повреде Кодекса у виду писаног упозорења без објављивања и уноси се у евиденцију о изреченим мерама упозорења, али не чини саставни део досијеа наставника, сарадника, истраживача, студента или запосленог.

Члан 54.

Јавна опомена се изриче учиниоцу повреде Кодекса, објављује се на седници стручног органа и органа управљања матичне установе и уноси се у досије наставника, сарадника, истраживача, студента или запосленог.

Члан 55.

Јавна осуда изриче се учиниоцу повреде Кодекса, објављује се на седници стручног органа и органа управљања матичне установе и стручног органа самосталне високошколске установе у чијем је саставу матична установа, као и на интернет страницама матичне и самосталне високошколске установе, а уноси се у досије наставника, сарадника, истраживача, студента или запосленог.

Јавна опомена и јавна осуда објављују се одмах по коначности одлуке којом су изречене.

5. Другостепени поступак

Члан 56.

Предлагач и оптужени могу изјавити приговор Комисији за професионалну етику против одлуке Етичке комисије којом нису задовољни.

Приговор се подноси у року од 15 дана од дана достављања одлуке већа. Комисија за професионалну етику доставља приговор другом учеснику у поступку који има право на одговор у року од пет дана од дана пријема приговора.

6. Поступак по приговору

Члан 57.

О приговору одлучује Комисија за професионалну етику.

Комисија за професионалну етику се састоји од три члана.

Чланове Комисије за професионалну етику именује Савет Школе из редова професора стручних студија.

Мандат чланова Комисије за професионалну етику је четири године.

Седницом Комисије за професионалну етику председава најстарији члан комисије.

Члан Комисија за професионалну етику не може бити лице које је у истом поступку учествовало у доношењу првостепене одлуке.

Члан 58.

Лице против којег је изречена мера и подносилац захтева могу у року од 15 дана од дана пријема одлуке поднети жалбу другостепеном органу за професионалну етику, који је установљен општим актом самосталне високошколске установе.

Приликом разматрања жалбе, Комисија за професионалну етику може да затражи и додатна објашњења од свих учесника у поступку и других стручних лица.

Комисија за професионалну етику је дужна да у року од 60 дана од дана пријема жалбе доноси одлуку по жалби.

Члан 59.

Неблаговремен или недозвољен приговор се одбације.

Неоснован приговор се одбија.

Основан приговор се усваја.

Члан 60.

Мере које изриче Комисија за професионалну етику су:

- Опомена,
- Јавна опомена,
- Јавна осуда,
- Предлагање дисциплинских мера које су предвиђене прописима о раду Директору Школе,

Опомена, јавна опомена и јавна осуда реализују се на начин предвиђен члановима 53. до 55. овог Кодекса.

Директор може одлучити да се иницира покретање поступка ради изрицања дисциплинске мера у складу са прописима о раду, ако се повреда може квалифиkovati као повреда радне дисциплине у складу са прописима којима се уређују радни односи.

Лицу које је ангажовано по другом основу, а не по основу радног односа може се једнострano раскинути уговор о одговарајћем ангажовању. Отказ уговора реализује директор Школе у року од осам дана од дана коначности одлуке којом се изриче мера раскида уговора.

Члан 61.

Одлука Комисије за професионалну етику је коначна.

Одлука Комисије за професионалну етику доставља се жалиоцу, матичној установи и Националном савету за високо образовање.

Члан 62.

Матична установа дужна је да коначну одлуку којом се изриче мера за повреду Кодекса у року од осам дана од дана коначности проследи Националном савету за високо образовање.

Члан 63.

У случају појављивања нових чињеница које су од значаја за доношење одлуке, а које нису биле познате док је вођен поступак утврђивања неакадемског понашања, етичка комисија може, по подношењу образложеног захтева или на сопствену иницијативу, покренути обнову тога поступка.

X Евиденција изречених мера

Члан 64.

О изреченим мрама Етичка комисија води евиденцију. У евиденцију се уноси име лица против кога је изречена мера и назив установе, односно на којој студира, врста повреде Кодекс о академском интегритету (значење повређеног моралног или професионалног начела), изречена мера, односно исход поступка и датум доношења одлуке..

XI Прелазне и завршне одредбе

Члан 65.

Овај Кодекс о академском интегритету ступа на снагу у року од 8 дана од дана објављивања на сајту Школе.

Председница Савета
Високе школе за васпитаче
стручних студија у Алексинцу

Др Анкица Симона Ковачевић, проф.

